

Kulturdepartementet

Gestaltad livsmiljö (SOU 2015:88) – svar på remiss

Huddinge kommun har fått betänkandet Gestaltad livsmiljö på remiss och lämnar följande synpunkter.

Perspektivet gestaltad livsmiljö och utmaningar för området (kap 4)

Helhetssynen på arkitektur, form och design är positiv. För att målen för en ny politik för arkitektur, form och design ska få önskat resultat är det viktigt att målen grundar sig på en korrekt beskrivning av identifierade problem, utmaningar och möjligheter. En av de utmaningar som utredningen identifierat är en hållbar förtätning av storstaden. Här skulle en kompletterande diskussion om förtätningens applikationer på miljö- och hälsoskydd behövas samt hur de nationella miljökvalitetsmålen ska uppfyllas, särskilt miljömålet God bebyggd miljö.

Miljömålet God bebyggd miljö syftar bland annat till att främja hälsa och säkerhet vilket saknas i utredningens diskussion om en hållbar förtätning av storstaden. Förtätningens utmaningar för dagvattenhantering, hantering av förorenad mark och tillgängliga grönområden är angelägna frågor för måluppfyllelsen.

Nya mål för arkitektur-, form- och designpolitiken utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö (kap 6)

Huddinge kommun ställer sig bakom förslaget att de nationella målen för arkitektur, form och design uppdateras. Det är viktigt att målen ger bra förutsättningar för kommuner i tillämpningen på lokal nivå varför det skulle underlätta om förslagen till nya nationella mål för arkitektur-, form- och designpolitiken inte vore så övergripande och otydliga.

Målen bör vara mer verksamhetsinriktade och sektorsspecifika, utan att för den skull bli ett påbud. Det är viktigt att målen kan användas som stöd för avvägningar inom samhällsbyggandet på lokal nivå. Ett förtydligande av innehållet i begreppet gestaltad livsmiljö kan förenkla.

Myndigheten för Gestaltad livsmiljö (kap 7)

Förslagen till uppgifter för den nya myndigheten är angelägna och bra, till exempel att vara en nationell mötesplats och påvisa nyttan av arkitektur, form och design. Huddinge kommun ställer sig dock tveksam till behovet av en ny

myndighet, det finns redan idag väl kända myndigheter som skulle kunna få ett utökad uppdrag istället.

Det offentliga och insatser inom arkitektur, form och design (kap 8)

Utredningen föreslår bland annat att Myndigheten för Gestaltad livsmiljö, Riksantikvarieämbetet, Statens konstråd och Boverket ska få i uppdrag att utarbeta vägledning och i övrigt ge stöd till utveckling av kommunala program för arkitektur, form och design. Huddinge kommun ställer sig bakom utredningens förslag då goda exempel och frivilliga kommunala program för arkitektur, form och design kan vara ett bra stöd för en kommun.

Det är positivt att uppdraget att utarbeta vägledning föreslås ges till flera myndigheter som kan forma rådgivningen utifrån de behov som finns hos respektive kommun. Utifrån det är det viktigt att kommunerna själva har möjlighet att utforma den bästa strukturen för att få in frågorna i arbetet mot ett hållbart samhälle.

Från det kulturpolitiska perspektivet vill Huddinge kommun peka på det faktum att Stockholms län inte är med i kultursamverkansmodellen och att flera av stockholmskommunerna har egna kulturpolitiska program oberoende av varandras. Dock tar nu Stockholms läns landstings kulturnämnd fram en regional kulturstrategi. I det regionala samarbetet kommer stora krav ställas framöver, exempelvis i arbetet med de regionala stadskärnorna.

Vidare så ansvarar oftast kommuner för ungdomsverksamhet i egen regi (exempelvis mötesplatser/kulturhus för unga) eller agerar uppdragsgivare till föreningar eller studieförbund att driva ungdomsverksamhet. Kommuner är också möjliggörare genom bidrag, samverkansavtal eller överenskommelser för icke statliga kulturlokaler som drivs av civilsamhället. Det är också viktigt att ha i åtanke vid översynen av Boverkets två utvecklingsbidrag.

Höjd kompetensnivå inom offentlig upphandling (kap 9)

Fokus på kvalitet i upphandling är centralt för ett gott resultat, men är ofta en något otydlig parameter, varför att höja kompetensnivån och stötta kommunerna i arbetet genom att ta fram en kvalitetspolicy är en gott förslag.

Kunskap, kompetens och samverkan (kap 10)

Huddinge kommun består av invånare med socialt och kulturellt olika bakgrund och noterar dagligen betydelsen av att ha en bred förståelse för och kunskap om olika perspektiv.

Kompetenser inom arkitektur och gestaltning är viktiga inte bara i samband med planläggning av nya områden utan också i enskilda bygglovsärenden. Det är ofta bygglovshandläggarna som för dialogen med enskilda och näringsidkare om den gestaltade livsmiljön och det är därför av stor vikt med kommunal kompetens på detta område hos bygglovshandläggarna. Huddinge

kommun anser därför att en högskoleutbildning med inriktning på arkitektur, byggnadsteknik och PBL-lagstiftning för bygglovshandläggare behöver utvecklas.

Många kommuner arbetar aktivt med delaktighet och medborgardialog och kunskapen om demokratiprocesser och erfarenheten av problematiken kring exempelvis representation är hög. Samtal om hur vi tillsammans med kommuninvånarna kan nå en jämlik och likvärdig dialog kring viktiga samhällsfrågor är ständigt pågående. Möjligen finns brister i kunskapen om hur samhällsliga strukturer påverkar möjligheten att vara delaktig i utvecklingen av sin livsmiljö utifrån arkitekturens, formen och designens specifika horisont. Här ser kommunen positivt på förslagen om rådgivning.

Arkitektur, form och design i grund- och gymnasieskolan

Med tanke på att betänkandet föreslår att vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet bör förändras så att bidragsgivningen kan främja arkitektur, form, design och konsthantverk skulle i samma andemening en insats liknande skapande skola skapa ytterligare möjligheter för skolorna att utveckla elevernas kunskaper i arkitektur, form och design, utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö.

Konstnärligt prövande

Arbetet med offentlig konst och utsmyckning i utformningen av livsmiljöer är en viktig fråga för kommunerna där möjligheter till medborgardialog och nära samverkan mellan nämnder, näringsliv och konstnärer genom konsten skapar nya möten i våra omgivningar. Offentlig konst är självklart en del av den gestaltade livsmiljön som behöver vara nära sammanbunden med processen kring framtagandet av gemensamma miljöer. Detta är kanske extra viktigt i en organisation som en kommun där allt arbete sker relativt nära varandra och processerna därför tjänar på att vara tydligt sammankopplade.

Beslut i detta ärende har fattats av kommunstyrelsen den 24 februari 2016 (protokollsutdrag bifogas).

Daniel Dronjak Nordqvist
Kommunstyrelsens ordförande